

Lelkigondozástan

IV. évfolyam

6.

A lelkigondozás speciális esetei III.

Gyakori, de még nem kóros
(lelkigondozói beszélgetéssel, tanácsadással kezelhető)
lelki betegségek, konfliktusok

I. Bevezetés

1. Első ezek között *a büntudat terhével, avagy az örökös önváddal küzdők esete*. A bűnrendezés útjáról szóló evangéliumi tanítás alkalmazása orvosolhatja teljesen ezt a problémát. (Ezt a témát a lelkigondozástan speciális esetei előző fejezetében tárgyaltuk.)
2. A lelki betegségeknek egy további csoportját az kapcsolja össze, hogy valamennyit eredményesen lehet kezelni az egészséges gondolkodásra késztetéssel, a gondolkodásbeli fegyelem kialakításával. Ezek tehát a gondolkodásbeli fegyelem kialakításával orvosolható lelki betegségek, konfliktusok:
 - a) Az önazonosság problémájával küzdők (nincs tisztában önmagával, kételkedik az őszinteségében)
 - b) A képzelgés álmvilágában járók
 - c) A csüggedéssel és az aggodalmaskodással küzdők
 - d) A becsvágyal és kisebbségi érzéssel küzdők
 - e) Az önsajnálattal, sértődöttség és mellőzöttség érzésével küzdőkMindezek (gyakori, olykor csaknem folyamatos) szorongásos lelkiállapotot idéznek elő, ami azután kóros lelki betegség fázisába is átválthat.
3. A lelki betegségek harmadik csoportját a „*csaknem szenvedélybetegségek*” alkotják. Ezek:
 - a) A munkamánia
 - b) A pénz „szerelme”
4. A negyedik csoport a „*súlyos megkötözöttség*” kategóriába sorolható lelki betegségek alkotják:
 - a) Hisztérikus, állandóan kötözködő magatartás
 - b) Bármikor, bármiért fellobbanó indulatosság, dühkirohanás
 - c) Féltékenység

Az ilyen megkötözöttségben élő emberek könnyen juthatnak a „*megszálltság állapota*”.

II. A gondolkodásbeli fegyelem megtanulása és ezzel együtt az érzelmek és a képzelet ellenőrzése a lelki egészség legalapvetőbb feltétele

Alapvető bibliai igék és irányelvek:

1. A gondolkodásbeli folyamatok minősége határozza meg a személyiséget. Péld 23,7 (Fordítás helyesbítése, a „falatot” csak kiegészítés: „Amint számítgat/gondolkodik magában, olyan ő/az ő”)
2. A gondolkodásbeli fegyelem fontosságára utaló bibliai igék:
 - a) Miért van rá szükség?
 - Jer 17,9; Mát 15,19
 - Róm 7,14-23
 - b) A „belső rendcsinálás” fontossága
 - Péld 4,23-27; vö.: Róm 7,15-17
 - c) Az akarati döntés (akár többször ismétlendő) „mozdulatának” jelentősége:
 - 2Kor 10,5; vö.: Róm 7,23
 - Mát 16,24/a; Fil 4,8
3. Külön igei tanácsok az egyes konkrét esetekre:
 - a) Az önazonosság problémájával küzdőknek
 - Az őszinteségük és a hitük valóságos voltában kételkedőknek: Róm 4,20-21; Vö.: Zsid 6,18; 2Tim 2,23
 - Márk 9,23; Ján 6,37 (Isten ígéreteiben kell bízni és nem a magunk hitében. Isten az őszinte, vergődő „hitkezdeményt” is elfogadja.)
 - b) A képzelgéssel küzdőknek:
 - Péld 24,9
 - c) A csüggedéssel küzdőknek:
 - Zsolt 42,6. 12; 43,5 (Ne csak lefelé, felfelé is tekintsen az ember); 55,23;
 - Ésa 40,28 (Isten nem csak a körülmények azonnali megváltoztatásával segíthet)
 - Zsolt 37,25 (Isten hűsége bizonyos: „megpróbál, de el nem hagy az Isten”, kiút-talan helyzetben nem hagy.)
 - Ésa 40,30-31 (A „sasrepülést” mindenkinek meg kell tanulni)

„A fészkébe igyekvő sas a vihar gyakran visszaveri a szűk hegyszorosba. Sötét, haragos felhők ereszkednek alá és elzárják útját a napsütéses magaslatok felé, hol fészke várja. A sas egy ideig vadultan küzd, csapkod erős szárnyaival ideoda, mintha a sűrű felhőket akarná elűzni. Hiábavaló küszködésében, útját keresve, vad vijjogásával felkelti a hegyek gerléit. Végül is beleveti magát a sötétségbe, s pillanatok múlva éles, győzelmi kiáltása hangzik, midőn felérkezett a derűs, napfényes magasságba. A vihart és a sötétséget legyűrte, körötte fénylik az eget kéksége. Boldogan, elégedetten telepszik le a magasban épült fészkébe a sziklaszirten. A világosságot a sötétségen át érthette csak el. Küzdelmébe került, de vágya teljesült: s ez jutalma. Krisztus követői is csak azt az utat járhatják.

Élő, erős hitüknek át kell törnie a felhőket, melyek vastag fal gyanánt választják el őket a mennyei világosságtól. Fel kell jutnunk a hit magaslataira, hol békesség honol és Szentlélek általi öröm.” (Ellen G. White: Üzenet az ifjúságnak; 63. o.)

- 1Sám 30,6; Zsolt 53,3-5. 11-12; Siral 3,18-26. 31-38 (Ezek konkrét példák a „sasrepülésre”, arra, hogy nagyon „küzdje ki magát” az ember a csüggedésből.
- Ésa 49,4 (A munkájuk eredménytelenségével küzdők számára.
- d) Az aggodalmaskodással küzdőknek: Zsolt 68,20; vö. Zsid 13,8; Mát 6,25-34
- e) A kisebbségi érzéssel küzdőknek
 - Zsolt 131,2/a; Luk 14,11 (Ne akarj több lenni, mint aki vagy, bízd Istenre élet-utad)
 - Gal 1,10; Ésa 3,1; 51,12-13 (Ne függj és félj emberektől!)
 - Mát 25,40. 45; 1Kr 12,21-24 (A legkisebbek értéke Istennél)
 - 1Móz 4,7 (Ez legyen az erősséged: „Ha jót cselekszel, emelt fővel járkálsz.”)
- f) A kapcsolatteremtéssel küzdőknek:
 - Mát 5,47 (Légy kezdeményező)
 - 1Tim 6,18 (Ne csak anyagi vonatkozásban legyen ilyen az ember)
- g) Az önsajnálattal, a sértődöttség és a mellőzöttség érzésével küzdőknek:
 - Mát 16,25; Róm 14,7; 1Kor 10,24 (Az „én” fogságából való kiszabadulás a gyógyszer)

III. A „majdnem szenvedélybetegek” számára

1. A „*munkamáni*a” lehetséges okai: az egyetlen „siker” tevékenységbe menekülés; szenvedélyes becsvág: sokat, a leg-et elérni.
 - a) Préd 4,6; Luk 10,41-42
2. A „*pénz szerelmeseinek*”, a szerzésfüggőknek:
 - a) 1Tim 6,6-10. 17-19
 - b) Mát 6,25/b; 16,26
 - c) Luk 12,15-21

IV. A súlyos megkötözöttség állapotában lévők

1. Valamennyi al csoport számára
 - a) Eféz 4,31-32; Gal 5,24 – A legkisebb indulat sem megengedhető. Krisztus megszabadíthat.
 - b) A *vádaskodás* ördögi tulajdonság (a diabolos jelentése)
 - Róm 14,4; 10,12-13/a
 - Mát 7,2
 - Jak 2,23
 - c) A *féltékenység* ugyancsak ördögi gyanúsítás, vádaskodás. Értelmetlen is, a zsarolt hűség értéktelen, nincs értéke szeretet és bizalom nélkül.

4.

- d) A *megszálltság* valóban létezhet, valóságos veszély, ezért ne hagyjuk őrizetlenül a „várat” (Péld 25,28). Csak Isten szabadíthat ki a megszálltság állapotából.
- Luk 11,21-26